

Huszthy

ÁDÁM ÉS ÉVA

útikalauz

*Térey Jánosnak, tekintse munkácskámát Ilosvai Selymes
Toldijának.*

Álmomban matattak bennem. Álmomban nem fájt. Most fáj. Mellettem nő hever magam adtam neki nevet de mit, nem Éva, valami más, megbököm kelj, kapj magadra valamit, menni kell. Kapuba megállok nyelem taknyom nyálom, könnyem. Nem lesz jó, rossz lesz. Jó volt nekem itten. Lépésemre hasamban megrohad az alma. Elvesztettek minket le vagyunk mink szarva. Ha menni kell menjünk, kösz a vendéglátást, asszonyállat, estére valami salátát üss össze ha bírsz a nő csattan, miközben te sopánkodol s hülyeséget írsz. Mit tegyek mit tegyek kössem magam fárapattan a nő szája kössed magad bárhova csak végre ne anyádra „Nincsen anyám csak apám” „Nem volt ki megneveljen, meg is látszik rajtad, eredj, szánts vess arass” „Itt álljunk meg. Asszony, a te neved hallgass!”

Megvolna a történet ősének rövid összefoglalása, menjünk levegőzni, mi történik immár outside Eden máma!

Ádám rosszul ébredt, először azt sem tudta, hol. Körülnézett, akkor már tudta. Összeszedte cókókját, követte a többit, a kapuban közölték, ételosztás kettőkor a téren, a szállás este hétkor nyit, ha helyet akar, érdemes fél hétre. Kettőkor evett, fél hétre ott volt.

Aluljáró lépcsőjén egyszer megpihent, kerülgették, volt ki belebotlott, mérgelődött, akadt, ki aprópénzt szórt, akkor elsiet mellette egy nő, megáll, visszafordul „Hogy nézel ki, Ádám! Ilyen állapotban eszedbe ne jusson a gyerekek előtt mutatkozni, három napot adok, elvidd kúrvakönyveid, azután megy mind a kukába”.

Rosszul indul a mese, nyomasztó a hangja, ideje, hogy jöj-
jön Éva, a józan ész így akarja, lám, éppen odaül mellé a
lépcsőre „Van cigid?” Ádám döbbenten mered a nőre, fia-
tal, sudár, élénk tekintetű lány, a járókelők mást látnak
ugyanebben a nőben, leharcolt, kirúgott takarítónőt kerül-
getnek, belebotlanak, bosszankodnak, pénzt dobnak, tele-
fonálnak, Ádám dohányzacskó aljából összekotort porból
megsodor két vékonyka cigit „Tüzem nincs” „Azt látom,
nincs benned tűz” megfogja a mellette elsuhanó telefonáló
lábát „Adj tüzet, fürgeláb” azt közben lökdösik, szűk a tö-
megnek fél lépcsőszél, zavarában előkapja öngyújtóját, tü-
zet ad, behúzott nyakkal elevickél. Ádám rágyújt Éva pa-
razsáról, hozzálát mondókájához „Író vagyok, megta-
poszt, kidobott, elhajított” Éva felkacag „Ha-ha, egy vérbeli
önsajnáló, ezzel engem nem fog elkápráztatni” Ádám
közbevág „Miért magáz?” „Jobb szeretek magázódni,
amúgy fonológus vagyok, az egyetemen tanítottam húsz
évig, megbecsültek, nem tapostak, nem dobtak, nem hají-
tottak ki, egyszerűen elegendem lett, és most sokkal jobban
érezem magam” „Család?” „Az kicsit más, onnan kirúg-
tak”. Így lett Ádám és Éva egy pár. Ettől kezdve együtt él-
tek, mint Philemon és Baucis, mint Hevesen Marcis, ab-
ban különbözve, hogy Ádám a férfi, Éva a női szálláson
foglalt helyet minden este pontban fél hétkor, illic es plu-
res notum causis.

I.
(KERÜLET ÉS) SZÍN

- Miért pont a Várba?
- Ma van lomtalanítás, ahhoz jól illünk.
- Tartsa meg ezt a díványt, fejemre ne essen.
- Hova mászik maga?
- Nyugalom, már jövök, mit szól ehhez?
- Roppant csúf guriga, mire kell ez?
- Sok holmit cipelni kényelmetlen, ez elgurítja kerékeken.
- Aztán mit teszünk bele?
- Például ezt.
(Éva körülnéz, eltűnik palánk mögött, kábeltkerccsel tér vissza, gyorsan a kerekesszatyorba rejti, házra mutat.)
- Itt lakott Kosztolányi.
- Tudom, az állat óla stimmel, a bálba nem hívtak.
- Kerülje a nyavalygást, hívtak, csak nem mentünk. Itt éjszakázunk, kérem, rakjon tüzet.
(Amikor már jól ég, Éva a tűzre dobja a kábelköteget.)
- Ezt a szent helyet, hol nagyjaink vére folyt, a Vérmezőt akarja összebüdösíteni, tiltakozom!
- Pro primo, ez a Martinovics egyáltalán nem volt szent-életű, finnyás végképpen nem, pro ultimo, lenyakazását nem kifogásolom.
(Megébrednek, Éva kiemeli a kábelt a hamuból, a szatyorból dörzspapírt vesz elő, ketté tépi.)
- Most alaposan lesmirglizzük a kormot, maga a másik végén kezdje.
- Mihez kezdünk a szép csillogó dróttal?
- Eladjuk.

II.
(KERÜLET ÉS) SZÍN

Végignyikorog a kerekesszatyor a Hűvösvölgyi úton, a villákat rég elhagyták, az egyre kisebb házakat is, ritkásan néhány elhagyott bódé, végül vaskupacok közé ékelt lakókocsit találnak, az oldalához kötözött bádogcső füstöt ereget.

- Halló! Halló!

- Mit dörömböltök, a nadrágomat csak felvehetem!

- Mennyit adsz ezért?

- Súlyra megy, hm, hm, ez annyi mint annyi, ezerhét.

- Ne viccelj velem, akkor inkább elviszem a Rózsához, az kétezernél kezdi.

- Na jó, kétezer.

- Kétezeröt.

- De beletanultál! Pedig nem is vagy cigány. Rendben. Tudtok ebből húsz kilót?

(Megebédelnek hűvösvölgyi kisvendéglőben, Éva tökfőzeléket fasírttal, Ádám tepertős túrós csuszát, hozzá sört isznak, utána rágyújtanak gyári cigarettára.)

- Láttam beljebb néhány épülő házat, egyikben megszunk, a többi várhat. Ne feledje, csak rezet! Falból vezeték ki ne húzzon, erkölcsi normáimmal összeegyeztethetetlen, rosszra vezet. Ja és ha lát csapágyzsírt, gépolajat, ott ne hagyja, kibírhatalan ez a keréknyikorgás.

Estére lábuknál kábelhalom, papírdobozokat lapítanak, arra fekszenek, Ádám álmodik, Éva a konyhából „Kérem, szóljon a gyerekeknek, mehetnek kezét mosni” Ádám ki-megy a kertbe „Gyerekek, kézmosás, ebéd!”

III. (KERÜLET ÉS) SZÍN

- Bő hétre elég, minek gyűjtögetnénk, lazítsunk, lógjunk.
- Krúdy
- Hagyja el Krúdyt, itt a csapból is ő folyik, menjünk inkább oda, ahol a csapból is a Duna folyik, tudok a parton egy jó helyet Római fürdő és Csillaghegy között.
- Esterházy
- Mi van Esterházyval?
- Itt lakott, abban a kis utcában.
- Ezt nem tudtam, sajnos a Kisssregénynél elmaradtam.
- Pedig utána a java, borozgattam nála, kitűnő cimbor.
- S miket ír vajon maga, Esterházy kitűnő cimborája?
- Bocsásson meg, ha gúnyolnak, lebénulok.
(Leheverednek a Duna-parton, Éva a karját Ádám feje alá fúrja, a fej mind nehezebb lesz, Ádám arca kisimul, Éva karja zsibbad.)
- Regényt. Életem műve a trilógia, erre huszonegy esztendőzt szántam. Ezzel, ha meglesz, tetralógia, nem tetszik a szó, inkább kvatrológia, kvartett, regénynégyes, hárompluszegy, hármalfizetnégyetkap.
- Ráér azon gondolkodni, mely cím alatt óhajtja az irodalmat gazdagítani.
Éva már nem érzi a karját, Ádám feje mázsányi, beleszuszog a jószagú, puha, meleg karba, miközben ezt hallja „Ádám, én hanyag, indokolatlan szóismétléseket látok, valamint az igeidők egyeztetésének kuszaságát, ha nincs ellenére, kézbe veszem a szöveg gondozását” - ha még lesz kezem, nyögi, s próbálja kiszabadítani.

IV.
(KERÜLET ÉS) SZÍN

*Huzatos, zajos, ócska metróállomás, ülnek piszkos padra,
Ádám felhajtja gallérját, Éva kendőt köt fejére.*

- Itt csak otthonosabb.

*Kivárnak húsz ordítva elrohanó szerelvényt, felkereked-
nek, előrehajolva araszolnak kifelé a szembeszélben.*

- Jóból is megárt a sok, volt itt valahol egy lángossütő.

- Ne kérjen tejfölt, azt vizezik, sima sajtos-fokhagymás, hanem azt tudja-e, hogy a hátul képzett svá hossza a különböző nyelvekben régi vitatéma a szakmában, én a dél-olasz svát vizsgáltam, tanulmányomat elutasították azzal, hogy ellene mond a Nobel-díjas norvég nyelvész tudományos körökben egyöntetűen elfogadott, etalonnak tekintett megállapításának, miszerint. Mármost ez a faszi örökbecsű megállapítását csak és kizárólag a baskír nyelvből szűrte le. Ekkor lett elegendő a fonológiából, állásomat felmondtam, s. Családomról most inkább nem.

(Ádám csámcsog.)

- Én harminc éven át vártam, történjen valami végre, hiszen írásaim

(Éva csámcsog.)

- Nono, azért a szöveggondozás

- Szóval csak az utóbbi években kezdtem írásaimat küldözgetni kiadókhöz, szerkesztőségeknek, színházakba, válaszra sem méltattak. Negyven éve, régi szép időkben a legtekintélyesebb irodalmi folyóirat nagynevű főszerkesztője személyesen válaszolt levélben „Tisztelt Uram, írásai-
ra nem tartunk igényt”. Akkor még tudták, mi az illem.

V.
(KERÜLET ÉS) SZÍN

- Mívi, engem ez riaszt, lát valahol függönyt félve libbenő, aggodó arcot, függönyt félrerántó lelkes integetőt, egyáltalán függönyt, ablakban virágot, egy nyitott ablakot?

- Leegyszerűsíténém: lát odafent lakást? Lát idelent lakót, bennszülöttet?

(Leülnek a járdaszélre, mutogatnak, vihognak, nem telik el két perc, egyenruhások küldik őket el.)

- Akarna forradalmat?

- Nem.

- Esetleg irodalmit? Irodalmi forradalmat?

- Az meg mi fán terem?

- Ne adja a mulyát, a revolúció, ugyebár az evolúció elmentéte, egyszerűbben valaminek visszabontása, árnyaltabban valaminek a helyére görgetése, billentése, az irodalom kifejtése is érdekli?

- Megint gúnyolódik. Miképpen gondolja?

- Azt nem tudom. Sétáljunk át a következő kerületbe, ott fele annyiból eszünk, közben kitaláljuk.

- Kit lát ott elöl lovon?

- Árpádot.

- Mit kínált az országért Árpád?

- Fehér lovat.

- Hogyan kínálta országát III. Richárd?

- Egy lóért.

- Mit kínált Odüsszeusz a trójaiaknak?

- Falovat.

- Mi a közös?

VI.
(KERÜLET ÉS) SZÍN

Letelepednek a szobor elé, a tűző napon alélt turisták fényképezgetnek, csoportok vánszorognak királytól királyig, Éva a kendőjét földre teríti.

- Tudta, a napsugár felér mosással, dezinficiál.

- Jól értem, fehér falovunkat odakötjük az irodalom kapuja elé, mi magunk bemászunk a lóba és várunk?

- Kezdetnek nem rossz.

- S ha becipelnek minket lovastul, mi lesz? Éjszaka kiosonunk és lemészároljuk az írószövetséget?

- Mondjuk, csak a kritikusokat.

- Abban benne vagyok. Mind egy szálig!

(Ábrándoznak.)

- Utána átköltözünk a lóval a nyelvtudomány kapuja elé.

- Kedves magától, hogy eszébe jutott. Be jó kedvem kerekedett, nótázzunk! Azt ismeri, hogy

(„Kis pej lovam megérdemli a zabot, kétszer kerülte meg Magyarországot”. Ádám felugrik, csettint, két tenyerét összeüti, lábát csapkodja „Kis pej lovam megérdemli”. Mire vége a nótának, pénzhalom borítja a leterített kendőt.)

- Hallja, ez jobb mint a színesfém-business!

(Éva összecsapja a kendő négy csücskét, összecsomózza, vállára veti, mint batyut.)

- Állatkert-látogatás, esetleg cirkusz, gyógyfürdő, csónakázás, múzeum?

- Korai, már itt is kerülethatáron billegünk, majd nyolc szín múlva, most menjünk visszafelé, szomorú sorsú kerület, régen gettó, ma bulinegyed.

VII.
(KERÜLET ÉS) SZÍN

Kocsma kocsma hátán, nem lehet tudni, meddig az egyik, mettől a másik, a járda székekkel, asztalokkal zsúfolt, a közönség ezer nyelven karattyol, az úttesten, a székek között kocsmatúra-áradat hömpölyög, őket az italtulthoz szorítva.

- Bulizni fogunk? Remek, még úgysem próbáltam. Megtenné, kérem, hogy a batyuból kiemel egy marékka, itt mozdulni sem lehet.

(Ádám maréknyi pénzt szór a pultra, a csapos gyors pillantást vet rá.)

- Vodka-tonik, Blody Mary, Hungarian Füttyülős Barack?

- Barack, Blody Mary.

(A csapos ujjával húzogatja a pénzdarabokat a kupacból, a kikitortakat tenyerével a fiókba söpri, kitölt, Ádám máris int, a csapos újra tölt, majd még kétszer, a maradék pénzt számolatlanul fiókba söpri, valaki Éva kardigánját rángatja, magyaráz „Beautiful folklore”, feje koppan a pult fáján.)

- Ez a bulizás? Aranyos, adja a karját.

(A sokadik kocsmából való kitámolygás után a zsinagógánál kötnek ki.)

- Ejjü rrró pppa leg nn agyo b bb bbb bbbb bbbbbb
(Leroskadnak a fal mentén, egymás karjában alszanak el, reggel kopogásra ébrednek, kalapos öregember csattogtatja botját az aszfalton „Szentségtelenítsenek másutt!”)

- Ó Ádám, azt hiszem, szerelmes vagyok.

- Ó Éva, lehet, én is, de ki, kibe?

VIII.
(KERÜLET ÉS) SZÍN

Másnaposan botorkálnak.

- Te Éva, hol a batyu?

- Ne tegezzem kérem, türtőztesse magát, itt nincs, itt se, se itt, magánál sincs? Ezek szerint ellophatták, mondja, nem akar megborotválkozni? Nem kedvelem a borostás arcot.

- Bocsásson meg, igaza van, elragadtattam magam.

(Ádám könyökével kilöki egy bontásra váró épület földszinti ablakát, keresgél a szilánkok között, a legnagyobbat betámasztja az üres ablakkeretbe, sokára kiemel kisebb szilánkot, ujján próbálgatja, pocsolóházhoz lép, leguggol, arcát vízzel keni.)

- Várjon!

(Éva kisvártatva széttaposott „BODY LOTION” feliratú műanyagedénykét nyújt át, Ádám ronggyal körbeteker egy nagyobb üvegcserépet, kettéhasítja a flakont, a belső oldaláról ujjával levakart kulimászt arcán szétkeni, a tükörnek kinevezett üvegdarab elé áll, közel hajol, kicsit rogyasztania kell, fogja az odakészített, kiszemelt szilánkot, hozzálát a borotválkozáshoz.)

- Így mindjárt más, kérem, ezentúl ne feledkezzék el erről, várjon!

(Éva szakítja eldobott vécépapír érintetlen sarkát, Ádám arcára szorítja.)

- Itt tartsa, amíg el nem áll a vérzés. Szabad a karját?

Így andalognak át a kerületen, Éva Ádámmal simul, Ádám kihúzza magát, peckesen lép, a kapualjakban ólálkodó csórók irigy pillantásokat vetnek.

IX.
(KERÜLET ÉS) SZÍN

Mennek, mendegélnek, míg ékes épületet találnak, az van rápingálva „NEMZETI SZÍNHÁZ”, előtte szép park, a homlokzaton hatalmas betűket lenget a szél „BRECHT: KOLDUSOPERA”.

- Nekünk való darab.

(Körbejárnak, ajtót lelnek, rajta kis tábla fityeg „MŰVÉSZ-BEJÁRÓ”, Ádám határozottan benyit.)

- Mi tetszik kérem, hova igyekeznek, kit keresnek?

- Már egy nyavalyás cigire se lehet kimenni jelmezben?

(Folyosóról folyosóra tévednek, emberek sietnek el mellettük, ideges emberrel találják magukat szembe.)

- Mit kóricálnak itt, azonnal jelenés, siessenek!

(Az ideges ember paksamétával a hóna alatt, kopasz fején ázott zsebkendővel maga előtt tereli, hosszú sorba állítja őket, most hátulról erőteljes lökést kapnak, színpadon találják magukat, megy a függöny felfelé, szemük káprázik a fénytől, a színpadon sok hozzájuk hasonló alak, mindenfélét mondanak fennhangon, Ádám hamar elunja, megragadja Éva kezét, előrehúzza a színpad széléig, ott megáll, hangja teli torokból zeng.)

- Éva szívem, Éva! Szeretsz engem?

(Éva Ádám keblére omlik, hangja halk, szinte suttog.)

- Ádám szívem, Ádám *(generálpauza)*, szeretlek.

(Tapsvihar, áll az előadás, ők meghajolnak, egyszer, kétszer, sokszor, a színpad mögött hajukat tépő emberek rohángásznak paksamétát lobogtatva, ők kivonulnak.)

- Szabad karját kérnem?

X.
(KERÜLET ÉS) SZÍN

Szép nagy templom, Szent László a titulusa, mellette kis ház, az van a kapucsengőre írva „PLÉBÁNIAHIVATAL”, bezörgetnek.

- Plébános úr nincs itthon, beteghez hívták, talán holnap tessenek.

- Megvárjuk.

(Ádám félretolja a nőt az ajtóból, bemennek, leülnek, a pap jó félóra után állít be, kissé csapzottan.)

- Elnézésüket kérem, siettem, egyik hívem tizenhetedszer vette fel a betegek szentségét, tudják, utolsó kenet, probléma, mondhatni rabiátus személyiség, kénytelen vagyok, miben állhatok rendelkezésükre?

- Nősülök.

- Örömmel hallom, nos, keresztlevél mindkét féltől, ha egyikük más vallású, úgy reverzális bemutatása, iktatás, és kezdődhet a jegyesoktatás, nászmisét, ha ragaszkodnak a hétvégéhez, jövő tavasznál előbb nem vállalhatunk, ezt tessenek kitölteni, orgonás nászmise esetén a stipendium

(Ádám az asztalra csap „Itt és most” Éva hozzárebegi „Hic et nunc”. Szűk óra múlva a sekrestyében.)

- Erzsí néni, hova tette a stólat, oltárgyertyák égnek?

(A szentélyen át bevonulnak az üres templomba.)

- Ádám, akarod-e az itt jelen lévő

- Igen.

- Éva, kijelented-e

- Igen.

(A papi ing átizzad, mire odaér „Ezennel”.)

XI.
(KERÜLET ÉS) SZÍN

- Ezzel megvolnánk.
- Azért a magázásról, ha a színpad kedvéért kivételt is tet-
tünk, kérem, ne feledkezzék meg.
- Szép volt, túl szép.
- Te Ádám! Elnézést. Ádám! Lehet, azt a nászmisét maga
csak kitalálta?
- Nem egészen. Álmodtam. Nem mindegy!
- De én ugyanazt, ugyanúgy? Ezt mivel magyarázza?
- Nemrég tükröt tartottak eléem, úgy tartották, azt mutas-
sa, életem kalap szar, én magam szarjankó, nem csak ha-
szontalan, de kártékony, azonnal szűnjek meg. Ismerős?
- Nagyon is. Azzal, hogy nőnemben szarjanka.
- Látja, ennyire egyszerű. Az álom túlélés, életöszton.
- A színház is álom volt?
- Nem, a taps valódi volt.
- Akkor jó. Adja a karját, erről is szeret megfeledkezni.
- Képzelve, a Bartókról nevezett úton van egy bolt, ahol ér-
deklődhet a szarválaszték felől anélkül, hogy megütközést
keltene.
- Maga tréfál.
- Még hogy én?
(Betérnek a boltba, a cégtáblán ez áll: „BŰVÉSZBOLT”.)
- Jó napot kívánok, tájékozódnék a szarkínálatról.
- Parancsoljon, kolbász alakú, kisebb, nagyobb, trottyan-
tós, tetején kis csúccsal, legtöbben ezt viszik, válasszon.
*Leülnek egy padra, kirakják a barna műanyagfigurát, a já-
rókelők elkapják fejüket, ők fuldokolnak a röhögéstől.*

XII.
(KERÜLET ÉS) SZÍN

Temetőben bolyonganak, parádés kövek alatt parádés nevek viselői nyugszanak.

- Itt a sírhely palota ára, urnahely lakótelepi garzoné.

- Hallja, Éva, ezek aztán tudnak halni!

- Csak színészből százötven, zeneszerző mindössze harminc, úgy látszik, a halhatatlanok életteretlenné.

- Ez vigasztaló.

(Elsétálnak onnan, néhány utcával odébb kisvendéglőt érnék, Ádám felderül.)

- Éva, könnyen megeshet, mai ebédünk előáll.

- Ervinkém, ezer éve, de örömmel látom, a vendéglő megvan, s megvagy magad is.

- Ádámkám! Eltűntél mint a pinty, mi van veled, mesélj!

(Az óriás termetű tulaj-szakács-pincér végigméri őket, sebesen gondolkodik, míg vonásai megenyhülnek.)

- Gyertek, üljete le itt a konyhában, a kinti asztalokat mind lefoglalták, nézek valami ennivalót.

- Tudja-e Éva, a kontinensen nincs még egy séf, aki olyan vesepecsenyét rittyent, mint Ervin?

(Ervin szerényen mosolyog, a fazekak felé pislantgat, két adag borsófőzeléket talán még össze tud kaparni, de most hirtelen kihúzza magát, arca felragyog, kötény után nyúl.)

- Nnna! Hát idefigyeljen naccsasasszony, olyat még nem evett, mint amilyet most fog, az tótumfaktom!

(Félóra múltával előttük a bélszín, kívül rozsdabarna, ropogós, belül veres, véres, vajpuha, Ervin odaül, arcukat vizsgálja, minden falat útját követi tányértól a szájig.)

XIII.
(KERÜLET ÉS) SZÍN

- Ahogy elnézem, itt gyerek helyett kutyát tartanak.
- Lehet ebben valami, ha jól számolom, húsz kutyára egy gyerek.
- S érdekel ez minket?
- Nem. Menjünk át a Margitszigetre.
- Maga szeret határmezsgyén mozogni.
- Majd igyekszünk a sziget errefelé eső oldalán haladni.
(Vége az aranyhalas tó partján letelepednek, figyelik a szivárvány minden színében fickándozó halakat, egyik piros testű akkorát ugrik, hogy a parton nyekken, ott vergődik, Éva odaszalad, felkapja, a hal kezében lankad.)
- Megindító az ön irántam való jósága, engedje meg, Carassius Auratus.
- Örvendek a szerencsének, Éva.
- Örömmel folytatnám a társalgást, sajnos a levegőn hamar gyengélkedem, visszadobna, ha kérhetem?
- Kérem, semmi akadály, legközelebb óvatosabban azzal a fickándozással!
(Kisvártatva Carassius dugja ki fejét a vízből.)
- Így mindjárt más, tudják, nehezen válok meg a nedves otthon hidegétől, meg kell mondjam, kívánságok teljesítésére nincs módom, azok az idők elmúltak, ám jó tett helyébe jót várj, látják ezt a rengeteg csillogó fémdarabot a tó fenekén, állandóan dobálják, nekünk ez elég kellemetlen, nos ma este kilenckor kezdődik a Barcelona - Real Madrid kupadöntő, az örök ilyenkor eltűnnek, lapátot, vödröt ott a fal mellett találnak, az Isten áldja önöket!

XIV.
(KERÜLET ÉS) SZÍN

- Ha jól sejtem, most aktuális az állatkert, cirkusz, gyógyfürdő, csónakázás, múzeum. Melyikkel kezdjük?

- Ha javasolhatom, mecénásunk, a hal tiszteletére keretezze programunkat a víz, tehát legelőbb csónakázzunk, s zárásképpen gyógyfürdőzzünk, a csónak után a művészet ringasson, az eseménysor középpontjában feltétlenül a cirkusz álljon, az állatkerti séta után pedig kellemes eltespedésre kínál alkalmat a jó meleg víz.

- Helyes. Ebben a sorrendben. S utána a Gundelnél vacsorálunk, hála a halnak.

- Ezt Ervin előtt soha ne említse, évekig volt ott séf, de türelmét veszítve rájuk csapta az ajtót, mert nem sikerült keresztülvinnie, hogy a tényérok előmelegítése az ő elképzelésének pontosan megfeleljen.

(A lapátok finoman bújtatják fejüket a vízbe, majd emelkednek a levegőbe, vízpárájukon szivárvány játszik, Caravaggio, Rembrandt még mindig meghökkentő, amikor megjelennek a trapézon a Levegő Ördögei védőháló nélkül, Éva körmét vájja Ádám karjába, az Arun névre hallgató kiselefánt, a mókás majmok, a fürdő lágy vize, a negyedóránként beinduló csobogó, mind-mind. Az étterembe Éva portugál nyelvtudásának köszönhetően engedik be őket, elégedetten, elernyedten, az élményektől már jólakottan várják a vacsorát, amit éppen feltálnak.)

- Éva, kérem, érintse meg tényérja szélét, most pedig az enyémet, érez hőmérsékletkülönbséget? *(Éva érintget)* Erőről beszéltem, remélem, megérti Ervint.

XV.
(KERÜLET ÉS) SZÍN

- Ádám, soha nem voltam ilyen boldog, amikor hazulról elzavartak, úgy éreztem, engem megöltek, pusztá félreértés, hogy életjelenségeket mutatok, ezen könnyen segíthettek, megpróbáltam, nem sikerült, ezért találkozhattunk, most azt érzem, maga mellett megkaptam a teljes szabadságot, azt, akkor és úgy, amit, amikor és ahogyan, senki és semmi nem kényszerít, nincs ennél szebb érzés, ez a kerület például nem tetszik, hagyjuk el, ha kérhetem.

- Ami a megölést illeti, engemet is megöltek, addig forgatták bennem a kést, amíg kivéreztem és kivérzetten, életem hátrahagyva elkullogtam, és hát az életjelenségek, s azok megszüntetése, valóban, átfutott agyamon, ekkor jött az álom, a mindent múlászító, s véle a talpra állás, megtaláltam a módját, a közömbösítés művészete, Lao Ce úgy mondja, a nemcselekvés művészete, ami megszünteti a kötődést az elmúlthoz, a jelenhez és jövődőhöz, a rágódást, tépelődést, önemésztést, önsorsrontást, utóbbit már csak azért is, mert a személyes sorsnak nincs hová tovább romlania, igen, valóban értelmezhető szabadságként, de ez a szabadság nem olcsó mulatság, nagy ára van nekije.

- Nézze, lassan kijutunk ebből a színből, Madách nem ment ennél tovább, meg kell mondjam, attól tartok, hogy szövegét, szövegünket fellengzősnek, kenetesnek, mesterkéltnek, mást ne mondjak, idegesítőnek fogják találni.

- Azt gondolja, hiányzik az egyszerűség, e türelmetlen kor lendülete, praktikus lelkülete? Ki nem szarja le?

- Nyert, leszarjuk. Nagy ívben.

XVI.
(KERÜLET ÉS) SZÍN

- „Cinkota” tetszik nékem ez a szó, fűszeres, már-már pikáns, állandóságot sugall, de nem nélkülözi a pajkosságot.

- Nézze, ott történt valami.

(Az autópálya tövében kamion hever oldalára fordulva, körülötte szanaszét a rakomány, bútorok, konyha, háló, nappali, teljes lakás berendezése és egy zongora.)

- Fővárosi, bútorozott árokpárt, mindig ilyenre vágytam.

- Ha a túloldalon bukik át, már Pest megyéből szedhetnék össze a bútorokat, az út a határ.

(Közel mennek, a helyszínelők fent az úton méricskélnek, ők felállítanak kanapét, dohányzóasztalt, leülnek, dohányoznak, diskurálnak.)

- Nagyon otthonos, erről jut eszembe, legyen kedves, állítsa be azt a hokedlit, amíg én megemelem a zongorát, csak egyik lába tört ki.

- Tud zongorázni? Én is tanultam három évet.

- Zongoratanárnőm, Elly néni mindig emlegette, kisfiam, a te zongoratanári családfád Beethovenig vezethető viszsza, úgy gyakorolj! S tényleg, Beethovennél tanult Czerny, Liszt Czernynél kezdte, Liszt tanítványa Thomán, ő tanította Bartókot, Dohnányit, Elly néni Dohnányi növendéke, én Elly nénié. Mit játszunk, ez megfelel? „Könnyű szonatinák zongorára, négy kézre”. Válasszon, primo, secundo?
(Odafent óbégatnak, mutogatnak „Nézzétek már, ezek ott zongoráznak, valakit küldjete le vigyázni, amíg szét nem hordják a holmit, ezek a csövesek mint a döglegyek.”)

- A kadenciát megvárhatták volna, botfűlű népség.

XVII.
(KERÜLET ÉS) SZÍN

- Íme, kiállunk a síkra, Rákos mezején, maga legyen vad török, leányrabló!

(Ádám ölebe kapja Évát, fut vele tíz lépést, leteszi.)

- Most magyar vitéz, ki megment!

(Felkapja Évát, visszaszalad vele, leteszi, összeesik, nyög.)

- Éva! Éva! Magyar vitézt török gyerek megvágta!

- Magyar leány gyógyítja!

(Éva reárogy, öleli bűgva, bökdösi, csiklandozza, Ádámot rázza a hahota.)

- Elég, elég, halálra csiklandoz, most maga legyen királynő, ki kegyet gyakorol!

(Ádám letérdel, fejét egy fatönkre hajtja, Éva karját emeli.)

- Állj meg bakó! Vezessétek elém!

(Ádám Éva elé vánszorog, feje mellére csuklik.)

- Emeld fel fejed és halld, meghagyom rongy életed!

(Ádám lassan felemeli fejét, szemét összehúzza, tetőtől talpig végigméri Évát, száját biggyeszti, visszaballag a tuskóhoz, ráhajtja fejét, Éva toporzékol, odaszalad, két ök-le csattog Ádám hátán, de a csattogások sem képesek elfojtani, az alulról megállíthatatlanul bugyborékoló kunco-gást, Éva adja fel a küzdelmet.)

- Ez nem volt szép magától, de rendben, emeljük a tétet, legyen maga író, én meg fonológus!

- Na ne. Hülyeségről térjünk át a marhaságra? Azt már nem. Mi ez a baromi zaj?

(Nyakukat behúzzák, fülüket befogják, fölöttük emeletnyi magasságban óriás gépmadár híz el iszonyú robajjal.)

XVIII.
(KERÜLET ÉS) SZÍN

- „Liszt Ferenc Repülőtér”. Nem fér a fejembe, hogyan lehet egy zajártalom-fészket zeneszerzőről elnevezni, szegény Liszt forog a sírjában, tudta, a zajjal ölni is lehet?

- Hangosabban, nem hallom, megőrjít ez a zaj, meneküljünk innen!

(Fejvesztve rohannak árkon-bokron, szalagkorláton át, kimerülten zuhannak bokor tövéhez, fújtatnak, zihálnak, nagy sokára tudnak megszólalni.)

- Valahol hallottam a helikopteres szarvasvadászatról, az ilyesmi lehet.

- Elhiszem, mondjuk, ránk nem lőttek, reakciónkat tekintve azonban stimmel.

- Nincs az a pénz, amiért visszamennék.

- Egyetérték, bár jómagam utazgattam repülővel.

- Én úgy értettem: az előző életembe, to my previous life.

(Sokáig

hallgatnak.)

- Menjünk hát előre, ha már sorsunk ez, missa est ite.

XIX.
(KERÜLET ÉS) SZÍN

- Én már nem bírom elviselni a gyötrődést, nálam a gyötrődés túl van csordulva, én a gyötrődés gondolatába is belepusztulok, ha nem akar megölni, ne gyötörjön, saját gondolataimmal se, ha azt látja, olyat gondolok, pofozzon fel, verjen meg, túrni fogom, csak úzze el, ne hagyjon meghalni.

(Ádám kezébe fogja Éva kezét, magához húzza.)

- Ígérem.

(Ádám hirtelen elrántja kezét, tenyere nagyot csattan Éva fenekén.)

- Te Éva! Bocsásson meg, kénytelen vagyok kivételt tenni, tehát te Éva! Ezt én már hallottam valahol, hol, hol is, lásuk csak, megvan, Verdi vagy Puccini operában!

(Éva könnyein át nevet.)

- Te hülye! Fogócskázunk! Fogj meg, ha tudsz, beee!

(Sokáig

kergetőznek.)

- Állj, átszaladt a következő színbe, pedig még a Wekerle

XX.
(KERÜLET ÉS) SZÍN

- Mit akart a Wekerlével?

- Most már mindegy. Mondja, lehetséges, ezek itt komolyan gondolják, ez a néhány jellegtelen utca önálló kerület? Ha igen, lelkük rajta, de hogy önálló szín is legyen, azt felháborítónak találom.

- Ám találja, ha úgy tetszik, én Dunaszagot érzek, igyekezzünk, odaérjünk estig.

- Már a név se tetszik „Erzsébet”, noha nagyjaink viselték, változatból legjobb még a Böbe, lássuk hát mihamarabb az estét, mely csillagokkal ékesíti e rút helyet, bár erre, mint tudjuk, merőben érdemtelen, útunk során részünk volt rosszban, jóban, nem bánom, áztassuk meg koszos lábunk a derék folyóban.

- Az angyalát, ejnye de költői hangulatba hergelte magát!
(Hevernek a parton, csillagot bámulnak, Ádámban régi érzés támad, Évát markolássza, ő hagyja, fáradt, Ádám gerjed, nem bír magával, keze indul újabb állomásra, Éva félálomból zökken vissza a valóságba.)

- Azt ugyan keresheti, nincs, levágták, ne burjánozzék tova a mellrák.

(Megint

sokat

hallgatnak.)

- Már megbocsásson, mért kell nekünk ilyenkor hallgatni?

- Nem kell. Jó éjt, s alszunk, s átmegyünk Csepelre, s anyyi.

XXI.
(KERÜLET ÉS) SZÍN

- Csepeli vasmunkás ideál volt egykor
- Be ne fejezze, már hallom, zörög a traktor, még egy buta rím és sikítok, gondoljon a lóra, Árpád lovat tartott itt, mondja, hány az óra - ugye milyen komikus!
- Fél tíz múlt öt perccel, miben mesterkedik?
- E hely tízkor nyit, állítólag itt látható Radics Béla gitárja, a húrokon ínyének vérnyoma, fogával gitározni kedvelt.
- Emlékszem, láttam őt pont itt, e Vénusz utcai művházban, letérdelt, a húrokat úgy szaggatta, tépte, harapdálta.
- Lehet, koncertjén találkoztunk egykor, maga hogy nézett ki akkor, pardon, akkoriban?
- Lobonc haj, szakáll, eredeti Levi's. Maga?
- Vörös tüsi haj, horgolt pulcsi, alatta semmi.
- Tudom már! Első sorban csápolt, minden srác el akarta vinni.
- De csak egynek sikerült, aki később végigrugdalt a lépcsőházon, ki a kapun, gyerekeim biztatták „hajrá apu!”
- Vélem is eljöhett volna.
- Látja, magára nem emlékszem, pedig nem sokan mászkáltak akkortájt eredeti Levi'sben, tán visszahúzódó volt, félszeg?
- Nézze, nyitják az ajtót, jónapot, a Radics Béla gitárja
- Miket beszél, kinek a micsodája? Ez itt egy könyvtár, nem látja?
- Mindegy, felejtse el, s ha lehet, kerülje a rímet. Jöjjön Éva, szabad a karját, miért kéne látnunk azt, amit úgyszólván tudunk, bizonyosságnak mi magunk elegendők vagyunk.

XXII.
(KERÜLET ÉS) SZÍN

A patinás nagytétényi sertéshizlalda helyén ma fitness csárda, wellness cukrászda, kóser játékbolt, parfüméria, biodráma, diszko. A daliás idők emlékét őrzi egy, a parkban magányosan legelésző, szigorú diétára fogott disznó.

- Vegye le cipőjét, haját fogja össze, bal kezével szoknyáját húzza fel térdig, s jobbában e fűzfavesszővel a jószágot maga előtt lassacskán terelje az úton végig.

(Ádám öt lépésre lemaradva követi őket, kezében jegyzetkönyvet, ceruza, rajzol, felnéz, rajzol, felnéz, rajzol.)

- Kész! Ezt nézze „A kis disznópásztor lányka”.

- Sem kicsi, sem szép, sem fiatal nem vagyok, de kedves magától, hogy ilyenek ábrázol. A disznó nem túl nagy?

Ádám mutatja a disznónak, aki elégedett röffentéssel átveszi a noteszt, jóízűen elfogyasztja, sóvárogva pillant a ceruzára, megkapja. Onnan kezdve hármásban róják az utat, új társuk az erdőben szarvasgombát kutat, hamar kiszagolta, s ezzel mondhatjuk, a családot eltartotta.

XXIV.
(ÓRA ÉS) SZÍN

- Ádám! kimaradt egy kerület s szín!

- Ej de akkurátus kegyed, ha kimaradt, kimaradt, nem vagyunk mink kerületellenőrök, sem színvizsgálók. Számra szenteljük János Pál pápa csendes emlékezetének. Hanem látja azt a nagy sort, menjünk közelébb, megmondaná uraságod, mit osztanak ott az elején?

- Vízet uram, vizet, egy fő legfeljebb két vödörrel vihet. Házakban elzárták, lajtos kocsi napjában kétszer, miközben a túlparton árvíz pusztít, felfoghatatlan ésszel e káosz, no mármost, úgy látom nincs vödörük, ha hajlandók a sort vélem végigállni, tudnak vinni inni, kapnak tőlem vödöröt, s a vízen megosztozunk, fifti-fifti.

(Billeg a teli vödör, léptükre ki-kicsurran, felfelé a hegyre.)

- Egyiket megihatja, Sanyi bácsi.

(E nevet kapta a hízó, ki mióta nincs diétán, felszedett néhány tízkilót, súlyra éppen annyi, mint Éva és Ádám.)

- Valóban, szinte hihetetlen, nézze, a túlparton autókat ringat a víz az utcákon emelet magasságban, rajtuk emberek kuporognak, integetnek, kiabálnak. Kihagynunk e kerületet bizonyul több mint szerencsésnek, Sanyi bácsival különösképpen, plusz autónk se nincsen.

- Ím a világ egyszerűhasználatossá lett, újrahasznosíthatatlan, eldobható. Kivételes sors jutott nekünk Éva, minket még emberi módon, a huszonnegyedik órában dobtak el. Álmodjunk egy jót, egy utolsót, dőljük itt le, látja, Sanyi bácsi már álmodik, dagonya, dinnyehéj, dara és dudva.

Sanyi bá szemhéja rebben, lába mozog, mintha futna.

XXV.
(ÁLOM ÉS) SZÍN

- Add a karod, Éva, lépjünk be a kapun, min én már ki-
léptem, magázódás itt nem ismert, erre parancsolj, új lak-
helyünk kellemdús Paradicsom, laktam itt s szerettem na-
gyon, nagyon.

*(Párduc, oroszlán, őzgida pajtáskodva játszódnak, hem-
peregnek, felugranak, hetykén odaszólnak „Emeld láb-
dagi, jer vélünk játszani” Sanyi bácsi lassan emeli a lábát,
nagy nehezen hasra fordul, feláll, odaüget „Nem szép do-
log a nagyobbbat bántani”, rá se hederítenek, körbetáncol-
ják, énekelnek „Körben áll egy disznócska, lássuk ki lesz a
párja”, őzgida párduc fejére koppint „Nem is így van”
„Hát, talán Debóra?” nevetnek, hancúroznak, Sanyi bácsi
feloldódik „Azt ismeritek, hogy komám asszony”.)*

- Mondja, muszáj ennek álomnak lennie?

- Nem, de az. Így nem jó?

- De így is jó. Nézzünk körül!

- Erről fáról ettem, ne tegye, hasamat elcsapta.

- Amott kies liget, maradjunk itt örökre.

- Sajnos nem lehet, mindjárt megvirrad, ébredezünk las-
san, és még Sanyi bácsit is össze kell szednünk, mondjuk,
töltekezésnek jó volt, Sanyi bácsi! Sanyi bácsi! hol kódo-
rog, indulunk!

*Sanyi bácsi lógó orral csörtet néhány bokrot letiporva „Mi
van már, most tanultak bele a komámasszonyba”. Zuhan-
nak, emelkednek, mit lehessen tudni, még hallják távolról
a játszópajtások Sanyi bácsit búcsúztató kiáltását „Sic
transit gloria dundi!”*